

ประเพณีแห่นางแมว

แต่ละประเทศนั้น ก็จะมีขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งจะแตกต่างกันตามความเชื่อ ค่านิยม และสภาพแวดล้อมของประเทศนั้น ๆ เช่น ในประเทศไทยก็จะมีประเพณีหลากหลาย ประเภท และเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของประเทศอีกด้วย สำหรับวันนี้จะขอหยิบยกเอาประเพณีอันเก่าแก่ของไทยเรื่องหนึ่งมาเป็นตัวอย่าง

สมัยก่อน คนไทยส่วนใหญ่จะมีอาชีพเป็นเกษตรกร ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นที่สุดก็คือน้ำ แต่เมื่อเกิดภาวะแห้งแล้งมาก ๆ ช่วงนั้นเกษตรกรก็จะทำไร่นาไม่ได้ ดังนั้นจึงพากันเกรงว่า จะต้องเดือดร้อนจนถึงกับอดหยากได้ ดังนั้นจึงเกิดพิธีที่เรียกว่า "การขอฝน" หรือที่เรียกว่า "การแห่นางแมว" ขึ้น

ประเพณีดังกล่าวส่วนใหญ่จะจัดขึ้นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั่นเป็นเพราะว่า ในทุก ๆ ปี ในช่วงตั้งแต่เดือนเมษายนจนถึงช่วงเดือนพฤษภาคม จะเป็นช่วงที่แห้งแล้งมาก ดังนั้นน้ำจึงขาดแคลน ด้วยเหตุนี้ พวกชาวบ้านจึงมารวมตัวและปรึกษารื้อกันเพื่อจะจัด พิธีขอฝนนี้

ก่อนอื่นก็จะจับแมวตัวเมียใส่ตะกร้าหรือเข่งไว้ แล้วให้พวกผู้ชายไข่ม่อไผ่ยาวๆ ทำเป็นคันเพื่อจะแบกแมวเอาไว้ที่บ่า และจะมีคนถือพานอยู่ข้างหน้าขบวนแห่ 1 คน ผู้คนก็จะดีใจบ้างรักบ้างและกลองไปพลางและร้องเพลงขอฝนไปด้วย ขบวนแห่นั้นจะวนไปรอบๆ หมู่บ้าน ซึ่งปกติจะจัดในช่วงบ่าย 3 โมงจนถึง 1 ทุ่มหรือ 2 ทุ่มก็มี ในช่วงนั้น หากขบวนแห่แห่ไปถึงหน้าบ้านใครเจ้าของบ้านก็จะนำเอาน้ำมาสาดแมว จากนั้นคนคนนั้น

ก็จะให้รางวัลแก่พวกที่ร่วมขบวนแห่ ของเหล่านั้นก็จะเป็นพวกเหล่า ข้าว และ ไข่ม่ม เป็นต้น
นอกจากนี้ก็จะเป็นของกินอื่น ๆ ซึ่งเจ้าของบ้านจะนำของเหล่านั้นไปส่งไว้ให้ที่คนถือพานก่อน

เมื่อจบพิธีผู้คนก็จะไปร่วมกินข้าวปลาอาหารกันอย่างสนุกสนาน และปล่อยแมว
ให้เป็นอิสระ แต่หากหลังจากพิธีแล้วฝนไม่ตกก็จะทำพิธีแห่นางแมวต่อไปในวันพรุ่งนี้หรือวันต่อ ๆ
ไปจนกว่าฝนจะตก

ถ้าจะถามว่าทำไมพิธีนี้ต้องใช้แมวละก็ อาจจะเป็นเพราะว่าในสมัยก่อน แมวเป็นสัตว์ที่
เกลียดน้ำมาก ดังนั้นจึงเชื่อว่าแมวเป็นสัญลักษณ์ของความแห้งแล้ง ด้วยเหตุนี้จึงมีความเชื่อว่า
ถ้าสาคนน้ำแมวจนเปียกแล้วสัญลักษณ์แห่งความแห้งแล้งก็จะหมดไป

แต่อย่างไรก็ตาม ประเพณีอันเก่าแก่ที่กล่าวมานี้ ปัจจุบันจะไม่ค่อยได้เห็นกันมากนัก
นั่นอาจจะเป็นเพราะเรามีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามาก ดังนั้นเมื่อใดที่ฝนไม่ตกก็จะสามารถทำ
ฝนเทียมได้ และนอกจากนี้เรายังมีระบบชลประทานที่ดีขึ้นด้วยนั่นเอง หลายปีต่อจากนี้ไป
ฉันเองก็ไม่รู้ว่าประเพณีเก่าแก่เหล่านี้จะกลายเป็นเช่นไรกัน แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม เพื่อที่จะให้
คนรุ่นต่อ ๆ ไปได้รู้ถึงคุณค่าของประเพณีเก่าแก่นี้ ฉันคิดว่าทุก ๆ คนควรช่วยกัน
รักษาไว้ให้คงอยู่ต่อไป